

първа

ИСКРА

ЮБИЛЕЕН БРОЙ

Издава БКП в село СЛАВОТИН — МИХАЙЛОВГРАДСКИ ОКРЪГ

СЛАВНО ПЕТДЕСЕТИЛЕТНО

1918

Тази година Славотинската партийна организация чествува един славен юбилей-50 години от нейното основаване.

Възникнала преди около половин век отначало предимно за пропаганда на социалистическите идеи, преминала през суровите битки на класовата борба против капитализма и фашизма, днес славотинската партийна организация е един чеден отряд на Българската комунистическа партия, в изграждането на новия социалистически обществен строй.

Запалилите искрата: Радослав Хинев, Гераско Русинов, Георги Иванов, Иван Петров, Иван Стоянов, Арсо Димитров, Димитър Бонов, Горан Лозанов, дядо Никола Русинов, дядо Никола Божански, Мито Петров, Пелчо Петров, Павел Нечев, Петрана Хинева, Димитар Ковачев, Миленко Иванов, Димитър Каменов бяха едни от ревностните и непримирими борци за изграждането на класова революционна партийна организация.

В своята 50-годишна история Славотинската партийна организация записа не една славна страница. Тя организира и ръководи септемврийците от 1923 година. Тя бе неизменен кормчия на трудещите се от селото в борбата им срещу немско-фашистките окупатори и техните български лакеи, за победата на Девети септември 1944 година.

В своето 50-годишно съществуване партийната организация в село Славотин въз-

пита редица борци комунисти и ремисти, които са отдали и отдават безрезервно живота си за тържеството на великите идеи на комунизма.

Застава в първите редици на борбата срещу тъмните сили на реакцията и мракобеснето, тя и днес е активен стожер в строителството на социализма.

Изтеклите 24 свободни години, партияната организация непрекъснато укрепваше своите редици, нарастваше като боеви шаб на трудещите се селяни от Славотин. Днес тя е единна и сплотена около Централния комитет на Българската комунистическа партия, последователен борец за изпълнение на решенията на Деветия партиен конгрес.

За славотинските комунисти няма по-възвишен идеал, по възвишена повелю от повелюта да служат честно на своя народ, на великото дело на комунизма.

Под сръчните ръце на строителите от село Славотин селото все повече се разкроява. Построено е ново читалище, здравен дом, фурна, а сега се строи ново училище.

Под грижите на Партията всеотраден разцвет получи социалистическата култура и просвета в селото.

Чествувайки своя славен 50-годишен юбилей, обръщайки взор назад към изминатия славен и героичен път, нemoже с чувствена законна гордост да не се отбележи, че през този период Славотинската партийна организация винаги е била вярна на заветите на Благоев и Димитров, вярна на заветите на онези неуморни труженици, създали и възпитали такова славно и героично поколение, каквото са комунистите от село Славотин.

ПЪРВИЯТ СЕКРЕТАР

Гераско Русинов

Семейство Русинови са едни от първите заселници в село Славотин. Избягали от зверствата на Хастредин бей те намерили приют при стария Хандутин дядо Славе в неговото хадче.

Дядото на Гераско е един от основоположниците на БКП (тс). На младия той е емигрант в Букорещ, Браила и Галац. Слушал е жадна душа думите на българските хъшове. Той горещо обичал своя роден край и трудовия български народ.

Затова през 1919 година дядо Никола заедно със своите внуци гордо манифестирали под знамето на партията в първите редици на манифестантите.

Още от рано Гераско остава сирак, баща му вагинал в Русия.

Четири братя и две сестри отрастват под грижите на баба Камена — умна майка и трудолюбива селянка.

През 1918 година есента, под влиянието на Октомврийската революция в Русия се провежда общоселско събрание, на което е говорел младия учител Радослав Хинев. Тук се взема историчес-

кото решение в селото да се образува Партийна организация. За секретар е избран Гераско Русинов. Провеждали се събрания в домът на Гераско Русинов и Георги Иванов. Млад, начетен, високо интелигентен Гераско води и сплотява умело партията. След нея върви първият й резерв РМС с основоположници Камен Цанев и секретар Милан Василев Диков.

Идват септемврийските събития. Секретарят Гераско сам повежда отряд бойци срещу фашистката армия. Той е политкомисар на отряда на легендарния поп Андрей Ноштя на 26 септември.

Революционния комитет и партийното бюро се събират в местността „Черковна гора“. Заседанието е кратко. Решено бе всички въстаници да се отеглят в Балкана. Секретарят сам отива да изведе от селото и останалите въстаници.

... През нощта Гераско и още няколко въстаници са блокирани и всеки опит да се пробие блокадата е безуспешен.

Предателска душа обаче съобщава на фашистките управници и главореза капитан Петров, че Гераско заедно с другарите му се намират в селото, след което биват арестувани.

В къравото септемврийско утро в местността „Церака“ се чува откъс от песента на „Интернационал“ възгласвани от пушечни залпове. Седем въстаници биват зверски разстреляни.

Воинишката карабина е трепнала и секретарят е само ранен, но оверения палач си послужава с нож.

—Прощавайте братя бойци-проехтяха последните думи на секретаря.

ВЕРЕН СИН НА ПАРТИЯТА

Радослав Хинев и аз Петрана Хинева, сме от гр. Толбухин. През 1914 година бихме назначени за учители в село Славотин, Михайловградско. Хинев беше член на партията (тс) от 1913 година. В селото, мие младите учители бързо се сприятелихме с будните другари и колеги и започнахме да дружим с тях. При Хинев идвахме и млази и стари.

По време на първата световна война Хинев е на фронта. Там за разпространение на социалистическа пропаганда и говорене против войната, пред самите войници, той е призован на военнополови съд. Оправдан е от прокурора Васил Мудетаров.

След завръщането си от войната 1918 година есента, бе организирано публично събрание в село Славотин, на което Хинев говори за Октомврийската революция в Русия. Затова че руските работници и селяни са се освободили като сринали царския строй. Същата вечер бе образувана и партийна група, в която влизаха около 20 души (по-късно се увеличиха до 45). За секретар бе избран др. Гераско Русинов културен и деси

другар.

Хинев често говореше на организационни и публични събрания, на които често идвахме и учители и селяни от Долна Риска и Кисурини.

Другарите Христо Михайлов и Гаврил Генов идвахме често при нас, особено преди въстанието — 1923 година и давахме инструкции за работата на партийната организация.

В селото често правехме вечерняки, имахме ученически хор, в които се пееха революционни, работнически и Ботеви песни. Хорът ръководех аз. Имахме кръжоци за грамотяване, много жени и мъже се научиха да четат и пишат.

Един неделен ден в селото пристигна Генко Кръстев широк социалист, кандидат за народен представител. Той говори против болшевиките и комунистическата партия, като заяви: Селяни ващият Хинев иска неговата партия да дойде на власт, за да ви вземе пилите, да ви хранят ето тук, в този даор от общ казан и да направят жените ви общи! Партияните членове освирикаха оратора, а селяните извикаха Хинев, които дойде макър и болен и много добре разясни на присъстващите, кой е Генко Кръстев и неговата партия. Стражарите се опитаха да арестуват Хинев, но селяните не позволиха.

Петрана ХИНЕВА

Петрана Хинева

ОСНОВАТЕЛИТЕ НА ПАРТИЯТА И НА РМС

Ако ме попитате какво е комунизъм, аз ще ви отговоря така: „Комунизъм — това е слънцето!“

Г. БРАТАНОВ

Арсо Димитров

Мито Бонов

Димитър Ковачев

Пелчо Петров

Кръсто Бонов

Миленко Иванов

Иван Георгиев

РМС ПЪРВИ ПОМОЩНИК НА ПАРТИЯТА

След първата световна вой на България изпадна в тежка икономическа криза. Стремжът на буржоазията да превърне тежестите от войната на гърба на трудещите се доведе до силно изостряне на класовите противоречия в България, до общо революционно вдигане на масите в страната, доведено до силно революционизиране на младежта

Хиляди младежи обрнаха погледа си към партията, която в това време издигаше лозунги за подготвяне и провеждане на революция в България, за премахване на капиталистическия строй и за създаване на съветска власт по примера на руските работници и селяни.

Конгресът на ДКМС, който бе свикан на 31. V. 1920 г. се занима с въпросите за подобряване формите и методите на работа на съюза, за разширяване на неговата дейност и привличане в редовете му голяма част от младежите, които проявяваха готовност за борба. Постепенно бе зададена за организиране на младежки комунистически дружества по селата.

През същата 1920 година се намират двама общари Камен Цанев и брат му Кольо. Под прякото влияние на първия в селото се образува младежко комунистическо дружество със секретар Милан Василев Диков и членове: Иван Георгиев, Камен Димитров, Перко Иванов, Зарко Пелчов, Цеко Русинев, Гаврил Стоянов.

Дружеството живее редовен организационен живот. Всяка седмица провежда събрание в къщата на бащата на Иван Георгиев. Членове те слушат беседи за революцията в Русия от 1917 година, за живота на техните руски братя, учат революционни песни, мобилизират силите си за етър срещу фашизма.

През 1923 година комсомолците участвуват като пръв резерв на Партията. Те са готови през време на въстанието да дадат живота си за свободата на нашата Родина. На тях партията повери да пазят славотинските управници — фашисти в ареста.

Младежкото комунистическо

дружество в с. Славотин е разтурено, но огнището на революционната борба тлее в къщата на Георги Иванов, за да се разпали отново през 1941 година, когато фашистките държави от остана — Германия, Италия и Япония, установиха варварски режим на потискане демократичните сили и следваха политика на заграбване на чужди земи, на дискриминация и унищожаване на малките народи.

В село Славотин през 1941 година се сформира РМС със следните членове: Цеко Георгиев, който бе секретар, Младен Янчев, Асен Георгиев, Васил Начов, Евлоги Миланов, Георги Младенов, Цоло Начев, Васил Николов, Горан Петров Върбанов, Петър Павлов Димитров, а по-късно станаха членове и Камен Костов, Евлоги Савчев и Герго Кръстев.

Следващи указанието на БКП, РМС в Славотин разгърна широка разобличителна дейност против идването на хитлеристките гобски в България използването на страната като изходна база, за навлизане на нашите съседя. Най-активен бе др. Цеко Георгиев, който държеше пряка връзка с партията.

При опит на фашистката власт да арестува Цеко Георгиев, той успява да избяга при партизанската група в нашия край и стана партизанин.

И в тия години младежите на с. Славотин дадоха жертва — Горан Петров Върбанов, убит в Отечествената война при голене на немците към Берлин.

На 9. IX. 1944 година свободата на България изгря, РМС в Славотин се разрасна.

Наброяваха се към 80 души, готови да укрепват работническо селската власт, готови за пръв резерв на Партията.

МАРА ИВАНОВА

Никола Върбин

Буден и образован за времето Върбин е член на Земеделската дружба. Той добре познава селския бит и нужди. Затова е в първите редици на земеделците. Отзивчив към нуждите на селяните, той спечелва техните симпатии и уважение. Избран е за местен и окръжен съветник. Включва се в борбата на септемврийските събития, заедно с комунистите. Затова и фашистките палачи го разстрелват заедно с най-активните комунисти от селото. Така той стана знаме на Земеделската дружба в селото ни.

ЗДРАВНО ЯДРО

На 19. V. 1931 година се извърши пробив в Цанковата фашистка диктатура от партията на блока, с което се даде една по-годе политическа свобода. Така в селото се образува лева дружба от Никола Русинев, с участниците в септемврийското въстание. Свързах се с Иван Даскалов от Д. Рика и една нощ в старата къща на Георги Иванов възобновихме партийната организация. Присъствуваха др. Георги Иванов, Иван Стоянов, Лазар Русинев, Крум Георгиев, Иван Георгиев, Георги Горанов, Гаврил Стоянов, Тодор Стоянов и Иван Даскалов. Подписанат протокол занесох на ул. „Поитано“ в София и го предадох в ЦК на Партията. Абонирах и организирах за в-н „Джо“, на което на секретаря Иван Стоянов в неговия дом ние провеждахме партийните събрания. В изборите ние излязохме с листа на комунистите: Иван

Стоянов, Иван Станков, Перко Горанов, Иван Георгиев. Тя получи 56 гласа. Успоредно с укрепване работата в партията се възстановява и РМС. Отговорник от партията е Лазар Русинев с помощник Тодор Стоянов. За по-добър контакт с младежите се сформира младежка театрална група, в която се играят песни за Ботев и Левски.

Партийното ръководство тогава получаваше указания, за недостатъците на сектанския курс на ЦК на Партията и затова не можа да установи единодействие с БЗМС.

С работата сред учителите се змех аз. Работех под ръководството на др. Вера Цекова. Голяма помощ ми оказаше и др. Йордан Григоров. Групата работеше и в околните села.

На 19 май 1934 година получих указания от Околийския комитет, че партията минава

в нелегалност. Организацията на работа си обтара както преди. По професиона линия поддържах връзки с др. Сава Гановски, Драмазлев и Самодуво. През 1941 г. угоднича Йордан Григоров и мен по закон за защита на държавата. Въпреки това партията продължи своята работа в провежданите по това време избори.

На Шестия пленум на ЦК на БКП и Седмия интернационал-1941 г. бе ликвидиран сектанския курс на Партията. Тогава проведохме пунктова конференция в местността „Хасанов шумък“, на която присъстваха делегати от Кайсерица, Смолянски и Долна Рика. След това установихме контакт с левите сили в селото. За повишаване духът на населението се пренаеха позиви от Васил Георгиев.

Властите полагаха големи усилия да разкрият дейността на Партията, но тя бе компликувана от здрави, изпитани другари във водената нелегална политическа работа.

Г. Горанов

От 1923 година до 31 май на 1931 година партията е разтурена. Една нощ са избити другата в емиграция. Останалите в село поддържат буден духът на населението. Това са Иван Стоянов, Георги Иванов, Димитър Бонов и Лазар Русинев, който в този период се оформи като здрав комунист. Работи се предимно с лична агитация. Връзката с Околийския комитет е нелегална.

